

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TUCHOLI**

**Informacja o pracy
Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi
w roku 2012**

Tuchola, luty 2013

1. Rynek pracy

Według danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy (Biuletyn Statystyczny Województwa Kujawsko – Pomorskiego III kwartał 2012r.), w końcu września 2012r. w rejestrze REGON w województwie zarejestrowanych było ogółem 186.595 podmiotów gospodarczych, w tym w powiecie tucholskim 3.343 (w 2011r. - 3.326).

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w powiecie tucholskim w dniu 30.09.2012r.(bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie)

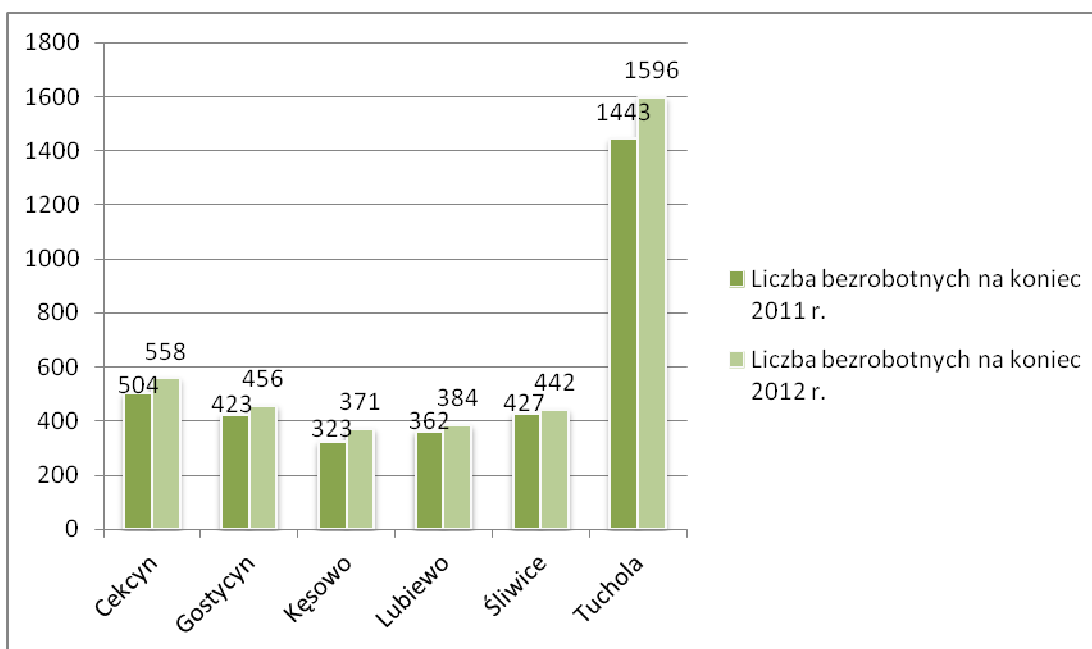
Podmioty		Lata	
		2011	2012
w tym między innymi	Spółki handlowe (ogółem):	116	125
	- w tym z udziałem kapitału zagranicznego	26	27
	Spółki cywilne	137	134
	Spółdzielnie	26	27
	Osoby fizyczne	2.550	2.565

Źródło: Biuletyn Statystyczny Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

2. Poziom i stopa bezrobocia

W końcu grudnia 2012r. zarejestrowanych było 3.807 bezrobotnych tj. o 9,3% więcej niż w grudniu 2011r. (o 325 osób). Wzrost liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich gminach tj. Kęsowo o 14,9%, Cekcyn o 10,7 %, Tuchola o 10,6%, Gostycyn o 7,8%, Lubiewo o 6,1 %, Śliwice o 3,5%.

Wykres 1. Liczba bezrobotnych według gmin w końcu 2011 i 2012 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie formularza nr 1 do sprawozdania MPiPS-01

W styczniu 2012 r. liczba osób bezrobotnych – w stosunku do grudnia 2011- wzrosła o 294 osoby (8,4%). Liczba bezrobotnych wzrosła również w lutym 2012 r. o 69 osób (1,8%).

Od marca 2012 r. do sierpnia 2012 r. obserwowaliśmy systematyczny spadek liczby bezrobotnych. Wzrost liczby bezrobotnych nastąpił od miesiąca września 2012r. do grudnia 2012 r., z wyłączeniem miesiąca października, w którym liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 40 osób w stosunku do miesiąca września.

Tabela 2. Liczba bezrobotnych według podziału na gminy i poszczególne miesiące w 2012 r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych						
	ogółem	Tuchola	Cekcyn	Gostycyn	Kęsowo	Lubiewo	Śliwice
Grudzień 2011	3.482	1.443	504	423	323	362	427
Styczeń 2012	3.776	1.568	543	466	370	377	452
Luty 2012	3.845	1.636	543	470	368	385	443
Marzec 2012	3.768	1.604	524	470	373	367	430
Kwiecień 2012	3.606	1.553	504	430	360	352	407
Maj 2012	3.488	1.504	489	421	346	340	388
Czerwiec 2012	3.401	1.725	488	417	324	336	381
Lipiec 2012	3.404	1.448	490	411	331	335	389
Sierpień 2012	3.400	1.417	492	406	351	351	383
Wrzesień 2012	3.473	1.448	502	412	362	359	390
Październik 2012	3.433	1.411	506	410	342	353	411
Listopad 2012	3.680	1.529	534	438	363	391	425
Grudzień 2012	3.807	1.596	558	456	371	384	442
Wzrost/spadek XII 2011 do XII 2012	325	153	54	33	48	22	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie formularza nr 1 do sprawozdania MPiPS-01

Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim liczona w stosunku do liczby ludności aktywnej zawodowo wyniosła w grudniu 2012r. 21,1% (w województwie kujawsko-pomorskim – 17,9%, w kraju – 13,4%). Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim w stosunku do grudnia 2011r. zwiększyła się o 1,5 pkt procentowego, w kraju o 0,9 pkt procentowego, w województwie kujawsko-pomorskim zmniejszyła o 2,0 pkt.

2.1. Zmiany w poziomie bezrobocia.

W 2012r. zarejestrowało się 4.326 bezrobotnych (wobec 4.361 w 2011r). Spośród ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych:

- 3.454 osoby (79,8%) - to osoby poprzednio pracujące (w 2011r. było to odpowiednio 3.425 i 78,5%),
- 3.531 osób (81,6%) – to osoby rejestrujące się po raz kolejny (w 2011r. było to odpowiednio 3.631 i 83,3%).

W 2012r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 4.001 osób (w 2011r. – 4.384).

Przyczyny wyłączeń to:

- podjęcia pracy - dotyczyły 2.039 osób i stanowiły 51,0 % ogółu wyłączeń (w 2011r. było to odpowiednio 2.253 osób i 51,4%).

Zatrudnienie bez udziału środków FP podjęły 1.737 osób (o 205 osób mniej niż w 2011r). Natomiast zatrudnienie subsydiowane finansowane środkami Funduszu Pracy, podjęły 302 osoby (o 9 osób mniej niż w 2011r.), w tym: prace interwencyjne podjęło 35 osób (w 2011r. 96 osób), a roboty publiczne 89 osób (w roku ubiegłym 52).

W 2012r. 56 bezrobotnych zostało wyłączonych z ewidencji z powodu otrzymania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej (w 2011r. – 69), a 111 osób podjęło pracę w ramach refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia stanowiska pracy (w 2011r. – 53 osoby). Z innej formy zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 11 osób (w 2011- 41 osób). Do innej formy zatrudnienia subsydiowanego zalicza się pracę w zakładach pracy chronionej, na miejscach pracy finansowanych ze środków PFRON oraz podjęcia działalności gospodarczej ze środków PFRON, EFS w ramach Poddziałania 6.2 POKL.

- niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy- wyłączono 1.025 osób co stanowiło 25,6% (w 2011r. odpowiednio 1.273 osoby i 29,0%) wszystkich wyłączeń;
- rozpoczęcie szkolenia, stażu i prac społecznie użytecznych dotyczyło 546 osób (w 2011r. - 332) i stanowiło 13,6 % (w 2011r. – 7,6%) wszystkich wyłączeń;
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 25 osób tj. 0,6 % (w 2011- 26 osób tj. 0,6 %) ogółu wyłączeń.
- innych (dobrowolna rezygnacja, podjęcie nauki, nabycie prawa do emerytury lub renty, prawa do świadczenia przedemerytalnego, zmiana miejsca zamieszkania, ukończenia 60/65 lat,) objęło 366 osób tj. 9,1% (w 2011r. – 297 osób tj. 6,8%) ogółu wyłączeń.

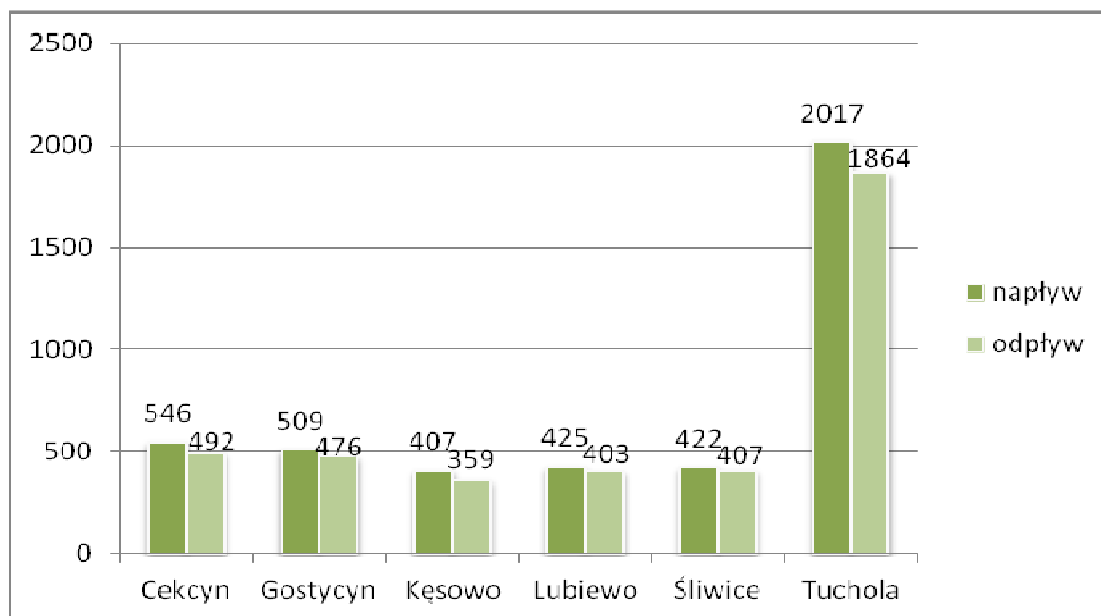
Zadania wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* dotyczące zagranicznego pośrednictwa pracy realizuje Oddział Pośrednictwa Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Z pomocą tego oddziału, a także Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi klienci mogą:

- uzyskać informacje o możliwościach zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej,
- zapoznać się z ofertami pracy za granicą,
- zapoznać się z krajowymi ofertami pracy z terenu całej Polski,
- wpisać się do internetowej bazy CV osób poszukujących pracy,
- sprawdzić, czy agencja zatrudnienia, z usług której korzystają, działa legalnie oraz dowiedzieć się na jakich zasadach może ona pośredniczyć w oferowaniu pracy w kraju i za granicą (m.in. jakie elementy powinna zawierać umowa z agencją zatrudnienia, za jakie usługi może pobierać opłaty),
- uzyskać podstawowe informacje dotyczące zakładania działalności gospodarczej i świadczenia usług w Niemczech i Austrii.

W roku 2012 żaden zakład pracy nie zgłosił do tut. Urzędu Pracy zamiaru zwolnień grupowych pracowników .

Wykres 2. Napływ i odpływ bezrobotnych według gmin w powiecie tucholskim w 2012r.

Źródło : Obliczenia własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Z powyższego wykresu wynika, że napływ czyli nowe rejestracje bezrobotnych był wyższy niż odpływ czyli wyrejestrowanie z ewidencji bezrobotnych we wszystkich gminach tj. w gminie Śliwice (o 15 osób); Lubiewo (o 22 osoby); Gostycyn (o 33 osoby); Kęsowo (o 48 osób); Cekcyn (o 54 osoby); Tuchola (o 153 osoby).

3.Struktura zarejestrowanych bezrobotnych

3.1. Bezrobotne kobiety

W końcu grudnia 2012r. zarejestrowanych było 2.050 kobiet, które stanowiły 53,8 % ogółu bezrobotnych (w końcu 2011r. 57,3% ogółu). W odniesieniu do końca grudnia 2011r. liczba kobiet zwiększyła się o 55 osób. Udział kobiet wśród bezrobotnych w poszczególnych gminach wynosi od 50,9% w gminie Gostycyn do 55,7 % w gminie Cekcyn.

Sytuacja kobiet na rynku pracy nadal jest trudniejsza niż mężczyzn. Według stanu z dnia 31.12.2012 r. ogólna liczba bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy wynosi 1.383 osób – z czego kobiety stanowią 63,8%. Prawo do zasiłku posiadało jedynie 16,3 % ogólnej liczby bezrobotnych kobiet, wśród mężczyzn wskaźnik ten wynosił 25,4%.

W 2012r. pracę podjęły 964 kobiety, co stanowiło 47,3% (w 2011r. – 1.046 osób i 46,4%) wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę.

Szkolenia zawodowe rozpoczęło 14 kobiet – 20,3% wszystkich podejmujących szkolenia (w roku ubiegłym odpowiednio 7 i 21,9%), staże 250 kobiet – 68,7% wszystkich podejmujących staże (w roku ubiegłym odpowiednio 135 i 65,8%), prace społecznie użyteczne 92 kobiety – 81,4% wszystkich podejmujących (w roku ubiegłym odpowiednio 81 i 85,3%).

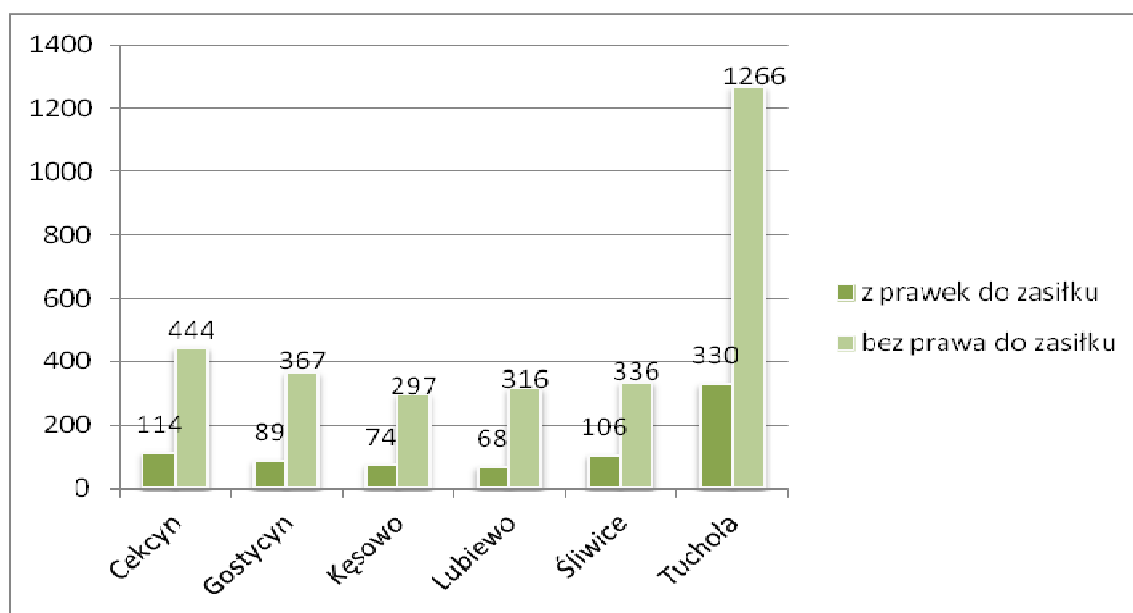
3.2 Osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

W końcu grudnia 2012 roku w tut. Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 267 bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (w 2011 r. 262 osoby), w tym 154 kobiety. Osoby z tej grupy stanowiły 7,0 % ogółu bezrobotnych. W porównaniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych z tej kategorii zmalała o 5 osób, a więc o 1,9%. Większość bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowią kobiety (57,7%). W 2012 roku 182 osoby podjęły pracę (w 2011 roku 216 osób).

3.3 Bezrobotni z prawem do zasiłku

Prawo do pobierania zasiłku w końcu grudnia 2012r. posiadało 781 osób, co stanowiło 20,5% ogółu bezrobotnych (w końcu 2011r. - 752 osoby, tj. 21,6% ogółu). Udział osób uprawnionych do zasiłku w stosunku do liczby bezrobotnych bez prawa do zasiłku w poszczególnych gminach wahał się od 21,5% w gminie Lubiewo do 31,5% w gminie Śliwice. Zasiłek pobierało 16,3 % bezrobotnych kobiet i 25,4% bezrobotnych mężczyzn.

Wykres 3. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku i bez prawa do zasiłku według gmin – stan w dniu 31.12.2012r.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

3.4 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

3.4.1 Bezrobotni do 25 roku życia

W końcu grudnia 2012r. zarejestrowanych było 1.051 bezrobotnych do 25 roku życia, stanowili oni 27,6% ogółu bezrobotnych (w 2011r. odpowiednio 1.003 osoby i 28,8%). Większość bezrobotnych do 25 roku życia to kobiety – 55,8%. Prawo do zasiłku dla osób bezrobotnych posiadało 12,4 % z ogółu bezrobotnych uprawnionych. Najliczniejszą grupę pod względem poziomu wykształcenia stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 34,1%. Osoby zarejestrowane

w okresie 3-6 miesięcy stanowiły 23,7% populacji bezrobotnych do 25 roku życia.

Wśród bezrobotnych do 25 roku życia w 2012r. pracę podjęło 612 osób, co stanowiło 30,0% wszystkich podjęć pracy (w 2011r. odpowiednio 682 osoby i 30,3%), szkolenia zawodowe rozpoczęły 32 osoby, co stanowiło 46,4% wszystkich rozpoczynających szkolenia zawodowe (w 2011r. odpowiednio 13 osób i 40,6%), staże zawodowe 209 osób tj. 57,4% wszystkich podjęć staży (w 2011r. odpowiednio 128 osób i 62,4 %), prace społecznie użyteczne – 19 osób tj. 16,8% (w 2011r. odpowiednio 16 i 16,8%).

3.4.2 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Według stanu z dnia 31 grudnia 2012r. zarejestrowanych pozostawało 596 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, którzy stanowili 15,6% ogółu bezrobotnych (w 2011r. było to odpowiednio 514 osób i 14,8%). Wśród tej grupy osób przeważają mężczyźni, stanowiący 62,2% tej populacji (przed rokiem większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia również stanowili mężczyźni – 63,0%).

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia pracę podjęło 246 osób, co stanowiło 12,1% wszystkich podjęć pracy (w 2011r. było to odpowiednio: 239 osób i 10,6%), szkolenie podjęła 1 osoba, co stanowiło 1,4% wszystkich podjęć szkoleń (w 2011r. było to odpowiednio 2 osoby i 6,2%), prace społecznie użyteczne 27 osób, co stanowiło 23,9 % wszystkich podejmujących prace społecznie użyteczne (w 2011r. było to odpowiednio 18 osób i 18,9%).

3.4.3 Długotrwale bezrobotni

Według stanu z dnia 31 grudnia 2012r. zarejestrowanych było 2.022 osób długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili 53,1% ogółu bezrobotnych (w 2011r. było to odpowiednio: 1.791 osób i 51,4%).

Większość długotrwale bezrobotnych to kobiety – 62,8%, osoby do 34 roku życia (55,6%) o bardzo krótkim stażu pracy (39,6 % nie pracowało dłużej niż 5 lat) lub bez stażu pracy (21,9%), legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 38,2% oraz wykształceniem gimnazjalnym i niższym– 30,6% . Pracę w 2012r. podjęło 836 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 41,0% wszystkich podjęć pracy (w 2011r. było to odpowiednio 831 osób i 36,9%), szkolenia rozpoczęło 21 osób, tj. 30,4% ogółu (w 2011r. było to odpowiednio 6 osób i 18,7%), staże – 170 osób, tj. 46,7% ogółu (w 2011r. odpowiednio 88 osób i 42,93%), prace społecznie użyteczne – 98 osób tj. 86,7% ogółu (w 2011r. było to odpowiednio 81 osób i 85,3%).

3.4.4 Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Bezrobotni bez kwalifikacji to osoby nie posiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonego dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Według stanu z dnia 31 grudnia 2012r. zarejestrowanych pozostawało 1.016 bezrobotnych bez kwalifikacji, którzy stanowili 26,7% ogółu bezrobotnych (w 2011r. było to odpowiednio: 945 osób i 27,1%).

Większość bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych to kobiety – 56,4%, osoby

młode (65,7% nie ukończyło 34 roku życia), o bardzo krótkim stażu pracy (38,9% nie pracowało dłużej niż 5 lat) lub bez stażu – 35,6%. Pracę w 2012r. podjęło 405 osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, co stanowiło 19,9% wszystkich podjęć pracy (w 2011r. było to odpowiednio 465 osób i 20,6%), staże rozpoczęły 122 osoby tj. 33,5% ogółu (w 2011r. były to odpowiednio 42 osoby i 20,5%), prace społecznie użyteczne 36 osób tj. 31,9% ogółu (w 2011r. było to odpowiednio 31 osób i 32,6%) .

3.4.5 Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.

Według stanu z dnia 31 grudnia 2012r. zarejestrowanych pozostawało 351 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, którzy stanowili 9,2% ogółu bezrobotnych (w roku ubiegłym 337 osób - 9,7%). Większość bezrobotnych samotnie wychowujących jedno dziecko do 18 roku życia to kobiety – 81,8 %, a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 45 osób z tej kategorii, tj. 15,6 % populacji.

Bezrobotni samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia to najczęściej osoby młode (68,7% nie ukończyło 34 roku życia), z krótkim stażem pracy - do 5 lat – 46,1%, legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 41,6% oraz zasadniczym zawodowym – 30,8% oraz pozostające bez pracy w okresie 12-24 miesięcy – 26,8%.

Pracę w 2012r. z tej grupy podjęły 123 osoby, co stanowiło 6,0% wszystkich podjęć pracy.

3.4.6 Bezrobotni niepełnosprawni

Według stanu z dnia 31 grudnia 2012r. zarejestrowanych pozostawało 298 bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy stanowili 7,8% ogółu bezrobotnych (w 2011r. odpowiednio: 291 osób i 8,3%).

Pracę w 2012r. podjęło 217 osób niepełnosprawnych, co stanowiło 10,6 % wszystkich podjęć pracy (w 2011r. było to odpowiednio 269 osób i 11,9%), szkolenia zawodowe 1 osoba tj. 1,4% ogółu (w ubiegłym roku nie podjęła żadna osoba), staże 46 osób, tj.12,6% ogółu (w roku poprzednim 32 osoby tj. 15,6% ogółu).

Poza niepełnosprawnymi bezrobotnymi w rejestrze znajduje się również 35 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu (nie mają oni statusu osoby bezrobotnej).

W końcu 2012 roku niepełnosprawni bezrobotni mężczyźni stanowili 54,7% ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych (kobiety zaś – 45,3 %) , wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy również dominują mężczyźni. Najczęściej to osoby w wieku od 45 do 54 lat – 30,5 %, z lekkim stopniem niepełnosprawności (66,8%) - w przypadku osób bezrobotnych, a umiarkowanym w przypadku osób poszukujących pracy, z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

W 2012r. ze środków PFRON:

- a) dla 4 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu zorganizowano staże w zawodach :
  - sekretarka (kod zawodu: 412001) – 1osoba,
  - technik prac biurowych (kod zawodu: 411004) – 2 osoby,
  - terapeuta zajęciowy (kod zawodu: 325907) – 1 osoba.

b) udzielono 1 osobie niepełnosprawnej poszukującej pracy jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Osoba ta podjęła działalność w zakresie pozostałej sprzedaży detalicznej prowadzonej w niewyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.19).

Na ten cel wydatkowano 10. 000,00 zł.

Ponadto 4 osobom bezrobotnym niepełnosprawnym udzielono jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej ze środków Funduszu Pracy.

Tabela 3. Cechy społeczno – demograficzne osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy – stan w dniu 31.12.2012r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni niepełnosprawni		Poszukujący pracy niepełnosprawni	
	Ogółem	% w ogółem	Ogółem	% w ogółem
Ogółem	298	100	35	100
kobiety	135	45,3	17	48,6
Stopień niepełnosprawności				
Znaczny	3	1,0	6	17,1
Umiarkowany	96	32,2	26	74,3
Lekki	199	66,8	3	8,6
wykształcenie				
Wyższe	6	2,0	3	8,6
Policealne i średnie zawodowe	62	20,8	9	25,7
Średnie ogólnokształcące	21	7,0	2	5,7
Zasadnicze zawodowe	119	40,0	10	28,6
Gimnazjalne	6	2,0	1	2,8
Podstawowe	84	28,2	10	28,6
wiek				
18-24	25	8,4	1	2,8
25-34	58	19,5	10	28,6
35-44	41	13,8	5	14,3
45-54	91	30,5	9	25,7
55-64	83	27,8	10	28,6
staż pracy				
Do 1 roku	21	7,0	4	11,4
1-5 lat	58	19,5	4	11,4
5-10 lat	45	15,1	3	8,6
10-20 lat	77	25,8	10	28,6
20 lat i więcej	75	25,2	5	14,3
Bez stażu	22	7,4	9	25,7
czas pozostawania bez pracy				
Do 3 miesięcy	104	34,9	4	11,4
3-6 miesięcy	53	17,8	6	17,1
6-12 miesięcy	43	14,4	1	2,9
Powyżej 12 miesięcy	98	32,9	24	68,6
rodzaj niepełnosprawności				
Upośledzenie umysłowe	11	3,7	1	2,9
Choroby psychiczne	31	10,4	1	2,9

Wyszczególnienie	Bezrobotni niepełnosprawni		Poszukujący pracy niepełnosprawni	
	Ogółem	% w ogółem	Ogółem	% w ogółem
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	25	8,5	2	5,7
Choroby narządu wzroku	29	9,7	4	11,4
Upośledzenia narządu ruchu	77	25,8	8	22,8
Epilepsja	11	3,7	4	11,4
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	14	4,7	1	2,9
Choroby układu pokarmowego	3	1,0	1	2,9
Choroby układu moczowo-płciowego	3	1,0	0	0
Choroby neurologiczne	57	19,1	6	17,1
Inne	28	9,4	4	11,4
Nieustalone	9	3,0	3	8,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu.

3.4.7 Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

W 2012 roku w ewidencji osób bezrobotnych było 959 osób bez doświadczenia zawodowego, analogicznie w roku 2011 – 917. Pojęcie bezrobotnego bez doświadczenia zawodowego oznacza bezrobotnego, który nie wykonywał zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub nie prowadził działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Wśród tej kategorii bezrobotnych najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe – 34,5% oraz policealne i średnie zawodowe – 26,6%.

Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego to przede wszystkim osoby młode w wieku 18-24 lata – 60,7%. Kobiety stanowiły 68,4 % bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego. Pracę podjęło 401 osób, co stanowiło 19,7% wszystkich osób podejmujących pracę.

3.4.8 Bezrobotni bez wykształcenia średniego.

W końcu 2012 roku zarejestrowanych było 2.508 osób bez wykształcenia średniego, stanowiły one 65,9 % – (w 2011 - 2.253 osoby i 64,7 %) ogółu bezrobotnych. Spośród tej kategorii 53,1% to mężczyźni. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 57,5 % - 1.442 osoby - tej populacji, natomiast osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym 42,5% - 1.066 osób. Najwięcej bezrobotnych z tej grupy stanowiły osoby młode (wiek 18-34 lat) – 1.268 osób i 50,5%, z krótkim stażem pracy (do 5 lat) 916 osób i 36,5 % oraz pozostające bez pracy w okresie 12-24 miesięcy: 534 osoby i 21,3 % i w okresie 1-3 miesięcy: 474 osoby i 18,9 %. Pracę podjęło 1.051 osób, co stanowiło 51,5% wszystkich osób podejmujących pracę.

3.4.9 Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia

Według stanu na 31.12.2012r. zarejestrowane były 33 osoby bezrobotne, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (w 2011 – 30 osób). Wszystkie osoby z tej grupy to mężczyźni w wieku 25-34 (10 osób) oraz 45-54 lat (10 osób) z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 19 osób i 57,6% oraz zasadniczym zawodowym 12 osób - 36,4%, ze stażem pracy do lat 5 - 20 osób i 60,6%. Tylko 1 osoba z tej populacji posiadała prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

Pracę w 2012r. podjęło 7 bezrobotnych z tej kategorii (w 2011r. 5 osób).

3.4.10 Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka

Według stanu z dnia 31.12.2012 roku zarejestrowanych było 490 kobiet (w 2011 - 436), które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Stanowiły one 12,9 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych oraz 23,9 % ogółu zarejestrowanych kobiet.

3.5 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

W 2012r. zarejestrowano 4.326 bezrobotnych, w tym 3.454 osoby poprzednio pracujące (w roku ubiegłym było to odpowiednio 4.361 i 3.425). Biorąc pod uwagę rodzaj działalności ostatniego pracodawcy według Polskiej Klasyfikacji Działalności należy stwierdzić, że najczęściej rejestrowani bezrobotni pracowali w:

- przetwórstwie przemysłowym – 1.063 osoby tj. 30,8% zarejestrowanych poprzednio pracujących;
- handlu hurtowym i detalicznym, naprawach pojazdów samochodowych , włączając motocykle – 579 osób, tj. 16,8% zarejestrowanych poprzednio pracujących
- budownictwie – 428 osób tj. 12,4% poprzednio pracujących,
- pozostałej działalności usługowej – 258 osób tj. 7,5 % poprzednio pracujących,
- administracji publicznej i obronie narodowej , obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych– 243 osoby tj. 7,0% poprzednio pracujących,
- rolnictwie, łowiectwie , leśnictwie i rybactwie– 164 osób tj. 4,7% poprzednio pracujących,
- działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 127 osób tj. 3,7 %.

W 2012 roku nastąpił spadek napływu osób bezrobotnych - o 35 osób w stosunku do roku 2011.

3.6 Bezrobotni według zawodów i specjalności

W końcu 2012r. zarejestrowanych było 3.283 bezrobotnych posiadających zawód. Stanowili oni 86,2% ogółu bezrobotnych. Natomiast osoby, które nie legitymowały się żadnym zawodem stanowiły 13,8% ogółu bezrobotnych – zarejestrowane były 524 takie osoby.

Tabela 4. Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych – stan w dniu 31.12. 2012r.

Nazwa zawodu	Osoby	% w ogółem bezrobotnych posiadających zawód
Sprzedawca	494	15,0
Ślusarz	181	5,5
Kucharz, kucharz małej gastronomii	150	4,6
Stolarz	129	3,9
Robotnik gospodarczy	106	3,2
Robotnik budowlany	75	2,3
Sortowacz materiałów drzewnych	73	2,2
Krawiec	69	2,1
Technik ekonomista	68	2,1
Murarz	64	1,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności

Bezrobotni w 10 zawodach wymienionych w tabeli 4 stanowią 42,9% bezrobotnych posiadających zawód.

W 2012r. zarejestrowało się 4.326 osób jako osoby bezrobotne. Wśród osób, które rejestrowały się jako bezrobotne – 3.710 osób (85,8%) posiadało zawód, bez zawodu zarejestrowano 616 osób (14,2% ogółu rejestrujących się).

Tabela 5. Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych rejestrujących się w 2012r.

Nazwa zawodu	Osoby	% w ogółem bezrobotnych posiadających zawód
Sprzedawca	490	13,2
Ślusarz	190	5,1
Stolarz	175	4,7
Kucharz, kucharz małej gastronomii	134	3,6
Robotnik gospodarczy	105	2,8
Robotnik budowlany	82	2,2
Mechanik pojazdów samochodowych	79	2,1
Technik ekonomista	72	1,9
Sortowacz materiałów drzewnych	68	1,8
Murarz	67	1,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności

W 2012 roku najwięcej bezrobotnych rejestrowało się w zawodach sprzedawcy-490 osób, ślusarza-190 osób oraz stolarza 175 osób. Także i w tych zawodach najwięcej było zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011r.

3.7 Osoby bezrobotne według czasu pozostawiania bez pracy , wieku oraz poziomu wykształcenia.

W końcu 2012r. zarejestrowanych było 3.807 bezrobotnych w tym 2.050 kobiet. Najwięcej bezrobotnych pozostawało bez pracy przez okres od 12 do 24 miesięcy - 760 osób (20,0% ogółu) oraz od 1 do 3 miesięcy -748 osób (19,6%) .

Biorąc pod uwagę wiek zarejestrowanych bezrobotnych były to przede wszystkim osoby od 25 do 34 roku życia - 1.197 osób (31,4 % ogółu) oraz do 25 roku życia 1.051 osób – 27,6 %. Najmniej było osób powyżej 60 roku życia - 56 osób (1,5 %) oraz osób w przedziale wiekowym 55-60 lat - 245 osób – 6,4 %.

Najwięcej bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe - 1.442 osoby 37,9% ogółu zarejestrowanych) oraz gimnazjalne lub niższe – 1.066 osób (28,0%). Najmniej bezrobotnych zarejestrowanych było z wykształceniem wyższym - 200 osób – 5,2 %.

Tabela 6. Bezrobotni według czasu pozostawiania bez pracy, wieku oraz poziomu wykształcenia- stan w dniu 31.12.2012 r.

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych razem	Liczba bezrobotnych kobiet
Czas pozostawiania bez pracy w miesiącach	do 1	330	119
	1 – 3	748	347
	3 - 6	674	350
	6 - 12	672	351
	12 - 24	760	440
	pow. 24	623	443
Wiek	18 – 24	1 051	587
	25 - 34	1 197	695
	35 - 44	673	401
	45 - 54	585	277
	55 - 59	245	90
	60 - 64	56	X
Wykształcenie	wyższe	200	142
	policealne i średnie zawodowe	767	500
	średnie ogólnokształcące	332	232
	Zasadnicze zawodowe	1 442	684
	gimnazjalne i poniżej	1066	492

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawiania bez pracy, wieku oraz poziomu wykształcenia i stażu pracy.

4. Usługi rynku pracy

4.1 Pośrednictwo pracy

W 2012 roku do PUP Tuchola wpłynęło 1.069 zgłoszeń wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Liczba zgłoszonych miejsc pracy zarobkowej wyniosła 580, natomiast wolnych miejsc aktywizacji zawodowej (staże, prace społecznie użyteczne) 489.

W stosunku do roku ubiegłego liczba zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wzrosła o 9,3% tj. 91 miejsc .

Tabela 7. Wolne miejsca pracy oraz miejsca aktywizacji zawodowej najczęściej zgłaszane w PUP Tuchola w 2012r. według zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ogółem	% w ogółem
515303	Robotnik gospodarczy	201	18,8
411004	Technik prac biurowych	118	11,0
722204	Ślusarz	36	3,4
512001	Kucharz	27	2,5
512002	Kucharz małej gastronomii		
432103	Magazynier	24	2,2
911207	Sprzątaczką biurową	24	2,2
751201	Cukiernik	23	2,1
325905	Opiekunka dziecięca	23	2,1
332203	Przedstawiciel handlowy	22	2,0
522301	Sprzedawca	21	1,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz ofert pracy wg .zawodów i specjalności.

Zgłoszone w 2012r. miejsca pracy oraz aktywizacji zawodowej najczęściej pochodziły od pracodawców funkcjonujących w sektorze:

- *administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych ubezpieczeń społecznych* - **289 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej,**
- *przetwórstwa przemysłowego* -
- **262 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej,**
- *handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, wyłączając motocykle* - **124 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej,**
- *działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi*- -
- **59 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej,**
- *opieki zdrowotnej i pomocy społecznej; obowiązkowego zabezpieczenia społecznego*
- **53 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej,**
- *budownictwa* - **48 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.**

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (m. in. stażu, prac społecznie użytecznych).

Miejsca pracy oraz aktywizacji zawodowej z w/w sektorów stanowiły 78,1% miejsc zgłoszonych w 2012r.

Dla zrealizowania zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wezwano 2.688 osób bezrobotnych (w 2011r. 3.072), w tym 1.658 osób wezwano w celu przedstawienia propozycji pracy, 888 osób celem przedstawienia propozycji stażu i 142 osoby celem przedstawienia propozycji prac społecznie użytecznych. Propozycje miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej przedstawiane są nie tylko wezwanym w tym celu osobom bezrobotnym , ale także osobom zgłaszającym się z własnej inicjatywy bądź zgłaszającym się w wyznaczonym terminie. Skierowania wydano 1.893 osobom (w 2011r. 2.003 osobom), z czego 992 skierowania do pracy, 768 na staż i 133 na prace społecznie użyteczne. Zorganizowano również 20 giełd pracy - uczestniczyło w nich 325 osób bezrobotnych. Giełda pracy to spotkanie pracodawców z dobranymi przez pośrednika pracy osobami bezrobotnymi lub poszukującymi pracy, które posiadają kwalifikacje wymagane na stanowiskach pracy zgłoszonych przez tych pracodawców. Pracodawcy w trakcie trwania giełdy przeprowadzają rozmowy z bezrobotnymi i rekrutują ich do pracy.

W 2012 roku pracę podjęło 2.039 bezrobotnych. Było to o 214 osób mniej niż w 2011r. Podjęcia pracy stanowiły 51,0% ogółu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych (w roku poprzednim 51,4%).

Zatrudnienie niesubsydiowane (1.737 osób) stanowiło 85,2% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych (w roku poprzednim było to odpowiednio 1.942 i 86,2%). Natomiast zatrudnienie subsydiowane (302 osoby) stanowiło 14,8% wszystkich podjęć pracy (w roku ubiegłym było to odpowiednio 311 osób i 13,8%).

Zatrudnienie najczęściej podejmowali mężczyźni (52,7%), osoby bez wykształcenia średniego (51,5%), długotrwale bezrobotni (41,0%) i osoby do 25 roku życia (30,0%).

Tabela 8. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących w 2012r. zatrudnienie.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	2.039	100,0	964
z tego:			
do 25 roku życia	612	30,0	289
długotrwale bezrobotni	836	41,0	450
powyżej 50 roku życia	246	12,1	101
samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia	123	6,0	75
niepełnosprawni bezrobotni	217	10,6	125
Bez doświadczenia zawodowego	401	19,7	236
Bez wykształcenia średniego	1.051	51,5	375
Bez kwalifikacji zawodowych	405	19,9	196

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS -01

4.2 Usługi EURES

Sieć EURES - Europejskich Służb Zatrudnienia jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy i ma na celu wzmacnianie mobilności pracowniczej, ułatwianie podejmowania pracy w dowolnym państwie Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz pomoc osobom poszukującym pracy w uzyskaniu satysfakcjonującego zatrudnienia.

W ramach sieci EURES osoby poszukujące pracy za granicą mogą same lub z pomocą pośrednika pracy umieścić swoją ofertę w internecie.

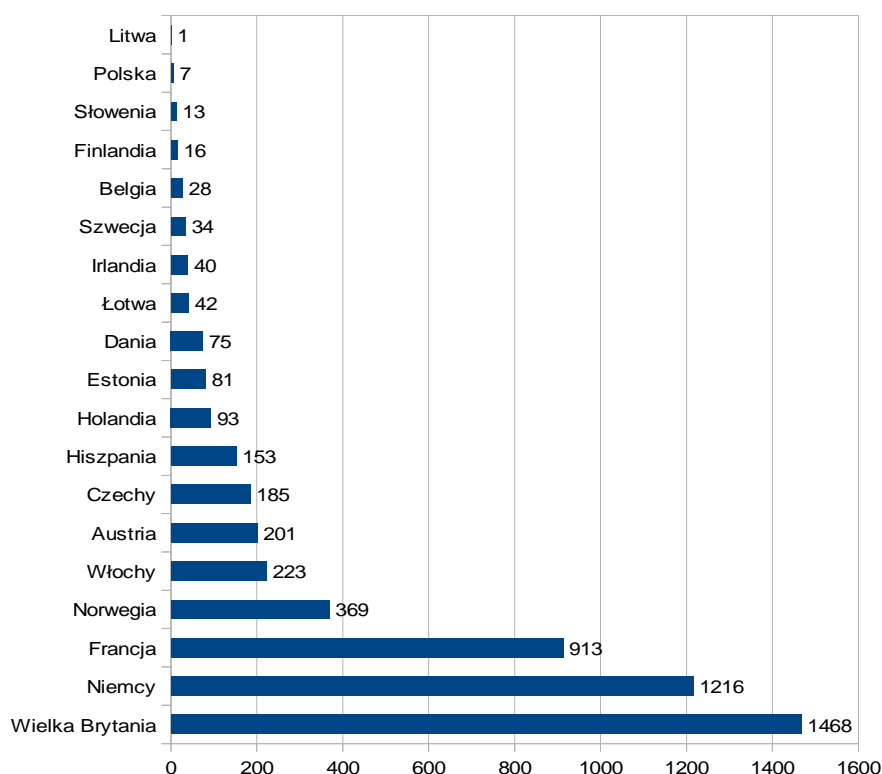
Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi udostępnia bezrobotnym jedno stanowisko komputerowe do samodzielnego poszukiwania pracy.

Chętni do pracy za granicą mają dostęp do zagranicznych ofert pracy publikowanych przez publiczne służby zatrudnienia z krajów UE/EOG na Portalu Mobilności Zawodowej EURES Komisji Europejskiej: www.eures.europa.eu, na krajowej stronie internetowej www.eures.praca.gov.pl lub stron internetowych wojewódzkich urzędów pracy (strony te zawierają oferty zagranicznych pracodawców szczególnie zainteresowanych rekrutacją pracowników z Polski), możliwość zamieszczenia własnego CV na Portalu Mobilności Zawodowej EURES, dostęp do informacji w języku polskim nt. warunków życia i pracy we wszystkich krajach UE/EOG, dostęp do informacji w języku polskim nt. sytuacji na europejskich rynkach pracy, zawodach nadwyżkowych i deficytowych w UE/EOG, dostęp do informacji jak szukać pracy w poszczególnych krajach UE/EOG.

Publiczne służby zatrudnienia (EURES) dokładają wszelkich starań, aby zapewnić rzetelność i wiarygodność ofert pracy zgłoszonych w lokalnym urzędzie pracy.

Liczbę wolnych miejsc pracy EURES w 2012 r. przedstawia poniższy wykres.

Wykres 5. Liczba miejsc pracy EURES w 2012 roku w podziale na poszczególne kraje.

Źródło: Obliczenia własne

Łącznie zgłoszono 5158 miejsc pracy EURES. Najwięcej wolnych stanowisk było w Wielkiej Brytanii (1468), Niemczech (1216), Francji (913) oraz Norwegii (369).

4.3 Indywidualny Plan Działania.

Powiatowy Urząd Pracy, udzielając pomocy określonej w ustawie, może przygotować Indywidualny Plan Działania (IPD) dla bezrobotnego lub poszukującego pracy. IPD jest formą dwustronnych ustaleń pomiędzy urzędem pracy i osobą zarejestrowaną w urzędzie. Realizacja działań przewidzianych w tych ustaleniach powinna doprowadzić do zmiany sytuacji zawodowej osoby uczestniczącej w IPD, aby mogła się aktywnie włączyć w rynek pracy.

IPD jako plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy, z jednej strony określać musi kiedy i jakie działania podejmuje PUP na rzecz danej osoby, z drugiej strony musi zawierać opis działań, jakie sam zainteresowany wykona w trakcie realizacji przygotowanego dla niego planu.

IPD jest zindywidualizowaną, usystematyzowaną i możliwie intensywną próbą rozwiązania problemów zawodowych danej osoby. Miarą pomyślnej realizacji IPD jest wykreślenie bezrobotnego lub poszukującego pracy z rejestru prowadzonego przez urząd pracy, na skutek podjęcia przez niego odpowiedniej pracy albo działalności gospodarczej.

W 2012 roku IPD przygotowano dla 1.333 bezrobotnych. Realizację IPD zakończyło w 2012 roku 342 bezrobotnych.

Według stanu w dniu 31.12.2012 roku 2.740 bezrobotnych oraz 32 poszukujących pracy było w trakcie realizacji IPD.

4.4 Poradnictwo zawodowe.

W 2012 roku 1227 osób skorzystało z porady indywidualnej (liczba wizyt w ramach porady indywidualnej 1755). Grupowym poradnictwem objęto 260 osób w 33 grupach.

Z badań testowych skorzystały 53 osoby (27 kobiet tj. 50,9%) Doradcy zawodowi korzystali z testów przedsiębiorczości, motywacji, predyspozycji zawodowych.

Informacją zawodową objęto 296 bezrobotnych, w tym 246 osób w ramach informacji indywidualnej oraz 50 osób bezrobotnych w ramach poradnictwa grupowego. Informacja grupowa prowadzona była w 4 grupach.

Tabela 9. Cechy społeczno – demograficzne bezrobotnych objętych poradnictwem zawodowym w 2012r.

Wyszczególnienie	Liczba osób	%	Liczba kobiet
<i>Poradnictwo indywidualne</i>			
Ogółem z tego	1227	100	673
bezrobotni do 25 roku życia	346	28,2	189
długotrwale bezrobotni	587	47,8	375
bezrobotni powyżej 50 roku życia	206	16,8	68
zamieszkali na wsi	821	66,9	460
niepełnosprawni	100	8,1	33

Wyszczególnienie	Liczba osób	%	Liczba kobiet
Poradnictwo grupowe			
Ogółem	260	100	150
z tego:			
bezrobotni do 25 roku życia	80	30,8	36
długotrwale bezrobotni	155	59,6	105
bezrobotni powyżej 50 roku życia	51	19,6	27
zamieszkali na wsi	137	52,7	72
niepełnosprawni	18	6,9	8
Informacja zawodowa			
Ogółem	296	100	161

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01 Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych

W 2012 roku bezrobotni korzystający z poradnictwa zawodowego to przede wszystkim kobiety (54,8% porady indywidualne, 57,7% poradnictwo grupowe, 54,4 % informacja zawodowa), osoby zamieszkałe na wsi (66,9% porady indywidualne).

4.5 Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy realizowana jest poprzez:

- organizację szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy – szkolenie Szukam Pracy,
- organizację zajęć aktywizacyjnych,
- umożliwienie dostępu do elektronicznych baz danych służących nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy.

Szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy przeznaczone jest dla tych bezrobotnych lub poszukujących pracy, którzy mają poważne trudności związane z poszukiwaniem pracy. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy prowadzona jest przez lidera Klubu Pracy.

Szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy trwa 3 tygodnie i składa się z dwóch części:

- I część trwa dwa tygodnie. W ciągu 40 godzin zajęć prowadzonych metodą warsztatów szkoleniowych uczestnicy zdobywają wiedzę teoretyczną i rozwijają praktyczne umiejętności poszukiwania pracy,
- II część szkolenia trwa tydzień, polega na samodzielnym poszukiwaniu pracy, a następnie na wspólnej wymianie doświadczeń z wizyt u pracodawców.

W 2012 roku w ramach szkolenia w Klubie Pracy uczestniczyło 118 osób. Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 85,6 % (101 osób) wszystkich uczestników szkolenia w Klubie Pracy. Osoby uczestniczące w Klubie Pracy to przede wszystkim

osoby w wieku 25 – 34 – 39,8% (47 osób) z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 33,9% (40 osób) lub gimnazjalnym i niższym – 26,3% (31 osób) wszystkich uczestników KP. Ponadto 28,0% osób będących uczestnikami Klubu Pracy, nie posiadała żadnego stażu pracy. Zatrudnienie po zakończeniu szkolenia w Klubie Pracy podjęło 7 osób.

Uczestnikom szkolenia udostępnia się 12 komputerów przenośnych z dostępem do internetu w celu pisania i wysyłania dokumentów aplikacyjnych oraz poszukiwania na stronach internetowych informacji o ofertach pracy. Uczestnicy mogą również korzystać ze skanera, kserokopiarki i drukarki. Ponadto na zajęciach korzysta się z filmów szkoleniowych z zakresu poradnictwa zawodowego.

W 2012 roku w zajęciach aktywizacyjnych uczestniczyło 145 osób (144 bezrobotni, 1 poszukujący pracy). Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 69,6 % (101) wszystkich uczestników zajęć aktywizacyjnych.

Zajęcia aktywizacyjne są kilkugodzinną formą szkolenia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy. Ich tematyka oraz forma jest uzależniona od potrzeb uczestników. Główna tematyka zajęć w 2012r. to: tworzenie dokumentów aplikacyjnych, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, zachowania asertywne w poszukiwaniu pracy, sztuka mówienia i prezentacji, internet jako narzędzie do poszukiwania pracy.

4.6 Szkolenia

W 2012 r. szkolenia indywidualne ukończyło 37 osób, w tym 1 osoba, która rozpoczęła szkolenie w 2011r. i kontynuowała w 2012r.

Szkolenia indywidualne dotyczyły następujących dziedzin :

- kurs korekcji i pielęgnacji rąk – 1 osoba,
- kurs masażu I i II stopnia z nowoczesną fizjoterapią, terapią tkanek miękkich i masażem orientalnym – 1 osoba,
- kwalifikacja wstępna dla transportu drogowego – 3 osoby,
- kwalifikacja wstępna przyspieszona dla transportu drogowego – 15 osób, 10 osób podjęło zatrudnienie,
- obsługa wózków jezdniowych o napędzie akumulatorowym, elektrycznym i spalinowym – 1 osoba, 1 osoba podjęła zatrudnienie,
- odnowienie uprawnień do wykonywania zawodu pielęgniarstwa- 4 osoby, 3 osoby podjęły zatrudnienie,
- operator ładowarki klasy III – 1 osoba, 1 osoba podjęła zatrudnienie,
- podstawowy kurs florystyczny – 1 osoba
- refleksologia twarzy – 1 osoba,
- spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135– 1 osoba, 1 osoba podjęła zatrudnienie,
- szkolenie barmańskie– 1 osoba,
- szkolenie do licencji pracownika ochrony II stopnia – 1 osoba,
- szkolenie okresowe dla transportu drogowego – 4 osoby, 1 osoba podjęła zatrudnienie,
- szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej- 2 osoby, 2 osoby podjęły zatrudnienie.

Ponadto w 2012r. zorganizowano 4 szkolenia grupowe, na które skierowano 33 osoby, szkolenia ukończyły 32 osoby (1 osoba przerwała odbywanie szkolenia).

Szkolenia grupowe przeprowadzono w zakresie:

- ABC przedsiębiorczości – 2 grupy – 13 osób, 1 osoba podjęła zatrudnienie, 11 osób podjęło działalność gospodarczą,
- spawania blach i rur spoinami czołowymi metodą MAG 135 – 1 grupa – 10 osób, 1 osoba podjęła zatrudnienie,
- spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 – 1 grupa – 10 osób (1 osoba przerwała odbywanie szkolenia), 2 osoby podjęły zatrudnienie.

Ze szkoleń najczęściej korzystali mężczyźni (56 osób, 80,0%) oraz zamieszkali na wsi (48 osób, 68,6%).

Pracę w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia podjęły 34 osoby, tj. 49,3% (stan na 11.01.2013r.)

Tabela 10. Wybrane kategorii bezrobotnych rozpoczynających w 2012 r. szkolenia

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	69	100,0	14
z tego:			
do 25 roku życia	32	46,4	3
długotrwale bezrobotni	21	30,4	3
Powyżej 50 roku życia	1	1,4	0
Zamieszkali na wsi	46	66,7	5
Niepełnosprawni bezrobotni	1	1,4	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

5. Instrumenty rynku pracy

5.1. Prace interwencyjne

W 2012 roku zawarto 28 umów na zorganizowanie zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych . W ich wyniku 35 bezrobotnych uzyskało zatrudnienie: w tym 29 osób w podmiotach gospodarczych (w 2011r. 78 osób), a 6 w jednostkach samorządu terytorialnego (w 2011r. 18 osób).

Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych najczęściej podejmowały osoby zamieszkałe na wsi (74,2%) i kobiety (65,7%).

Tabela 11. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujący w 2011r. zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	Kobiety
Ogółem	35	100	23
z tego:			
do 25 roku życia	15	42,8	7
długotrwale bezrobotni	15	42,8	12
zamieszkali na wsi	26	74,2	16

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	Kobiety
powyżej 50 roku życia	7	20,0	5
bez kwalifikacji	6	17,1	3
niepełnosprawni bezrobotni	4	11,4	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

W 2012 roku prace interwencyjne zakończyło 59 osób, a dalsze zatrudnienie po zakończeniu okresu refundacji uzyskało 58 osób.

5.2. Roboty publiczne

W 2012r. zatrudnienie w ramach robót publicznych uzyskało 89 bezrobotnych (w 2011r. 52 bezrobotnych). Pracę w ramach robót publicznych najczęściej podejmowały osoby zamieszkałe na wsi (91,0%) oraz długotrwale bezrobotne (66,3%). Kobiety stanowiły 21,3% ogółu podejmujących roboty publiczne.

Tabela 12. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujący w 2012r. zatrudnienie w ramach robót publicznych.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	89	100	19
z tego:			
do 25 roku życia	5	5,6	1
długotrwale bezrobotni	59	66,3	15
zamieszkali na wsi	81	91,0	19
powyżej 50 roku życia	40	44,9	5
bez kwalifikacji	10	11,2	1
niepełnosprawni bezrobotni	12	13,5	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Pracę w ramach robót publicznych zakończyło 86 bezrobotnych, a dalsze zatrudnienie po zakończeniu okresu refundacji uzyskało 10 osób.

5.3. Staże

W 2012 r. zawierano umowy o organizację staży:

- na okres 3 miesięcy (podobnie jak w 2011r.)
- na okres do 5 miesięcy z zastrzeżeniem zakończenia realizacji stażu do dnia 28.02.2013r. Dłuższe staże realizowane były ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z rezerwy MPiPS.

W 2012 roku zawarto 245 umów o zorganizowanie stażu. W ramach zawartych umów zaktywizowano 364 osoby bezrobotne (w 2011r. 205 bezrobotnych).

Wśród bezrobotnych podejmujących staże dominowały kobiety (68,7%), osoby zamieszkałe na wsi (61,5%) oraz osoby bezrobotne do 25 roku życia (57,4%).

Tabela 13. Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynający staż w 2012 r.

Wyszczególnienie	Razem	% w ogółem	Kobiety
Ogółem	364	100	250
z tego:			
do 25 roku życia	209	57,4	130
długotrwale bezrobotni	170	46,7	124
zamieszkali na wsi	224	61,5	167
powyżej 50 roku życia	46	12,6	31
bez kwalifikacji	122	33,5	64
niepełnosprawni bezrobotni	46	12,6	24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Obszary zawodowe, w których bezrobotni najczęściej odbywali staże to:

- prace biurowe,
- produkcja i przetwórstwo przemysłowe,
- usługi gastronomiczne,
- opieka społeczna i zdrowotna.

W 2012r. staż zakończyły 283 osoby bezrobotne, a pracę po zakończeniu stażu podjęło 156 osób.

Ponadto zorganizowano staż finansowany ze środków PFRON dla 4 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Spośród 4 osób, które odbywały staż, 3 osoby zostały zatrudnione.

5.4. Prace społecznie użyteczne:

W 2012r. z samorządami gminnymi w powiecie tucholskim zawarto 6 porozumień o organizację i wykonywanie prac społecznie użytecznych w ramach których zaktywizowano 113 bezrobotnych (w 2011r. – 95 osób). Ta forma aktywizacji kierowana jest do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, będących jednocześnie klientami ośrodków pomocy społecznej.

Wśród osób podejmujących prace społecznie użyteczne dominowały osoby długotrwale bezrobotne – 86,7%, zamieszkałe na wsi – 85,0% oraz kobiety, które stanowią 81,4%. ogółu osób zaktywizowanych w tej formie.

Tabela 14. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujący w 2012r. prace społecznie użyteczne.

Wyszczególnienie	Razem	% w ogółem
Ogółem	113	100
z tego:		
kobiety	92	81,4
do 25 roku życia	19	16,8
długotrwale bezrobotni	98	86,7
zamieszkali na wsi	96	85,0
powyżej 50 roku życia	27	23,9
bez kwalifikacji	36	31,9
niepełnosprawni bezrobotni	11	9,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Pracę w trakcie trwania prac społecznie użytecznych lub w okresie do 3 miesięcy po

ich zakończeniu uzyskało 9 bezrobotnych.

5.5. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla pracodawcy zatrudniającego osobę bezrobotną.

W 2012r. zawarto 53 umowy na refundację kosztów wyposażenia 90 stanowisk pracy dla bezrobotnych (w 2011r. 15 umów na refundację 18 stanowisk pracy). W ich wyniku powstały nowe stanowiska pracy u pracodawców:

- w mieście i gminie Tuchola – 50 stanowisk pracy;
- w gminie Lubiewo – 8 stanowisk pracy;
- w gminie Cekcyn – 11 stanowisk pracy;
- w gminie Gostycyn - 8 stanowisk pracy;
- w gminie Kęsowo – 7 stanowisk pracy,
- w gminie Śliwice – 6 stanowisk pracy.

Średni koszt refundacji stanowiska pracy wyniósł 18.371,75 zł (w 2011r. - 16.378,95 zł).

Na zrefundowanych stanowiskach pracy w 2012r. zatrudnienie uzyskało 111 bezrobotnych, w tym 21 osób w ramach wakatów na miejscach pracy zrefundowanych w latach poprzednich .

Najwięcej bezrobotnych zatrudnionych na zrefundowanych stanowiskach pracy należało do grupy długotrwale bezrobotnych (54,0%), bez wykształcenia średniego (51,3 %) , do 25 roku życia (45,9 %).

Tabela 15. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujący w 2012r. zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	Kobiety
Ogółem	111	100	29
z tego:			
do 25 roku życia	51	45,9	9
powyżej 50 roku życia	15	13,5	6
długotrwale bezrobotni	60	54,0	23
bez kwalifikacji zawodowych	10	9,0	3
bez doświadczenia zawodowego	26	23,4	4
bez wykształcenia średniego	57	51,3	11
Samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia	8	7,2	3
Niepełnosprawni bezrobotni	13	11,7	6

Źródło: Obliczenia własne.

5.6. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

W 2012r. jednorazowe środki udzielono 56 bezrobotnym (w 2011r. 69 osobom) z przeznaczeniem na podjęcie działalności:

- usługowej – 29 osobom (w 2011r. - 50);
- handlowej –10 osobom (w 2011r. –13);
- produkcyjnej – 11 osobom (w 2011r. – 6) .

w tym 6 osobom na założenie spółdzielni socjalnej.

W 2012r. bezrobotni zdecydowali się przede wszystkim na podejmowanie działalności usługowej. Działalność usługowa dotyczyła najczęściej dziedziny

budowlanej – 7 osób; zakładania stolarki budowlanej – 4 osoby; usług łupania drewna – 2 osoby, usług mechanicznych – 2 osoby, usług fizjoterapeutycznych – 2 osoby.

Działalność handlowa dotyczyła najczęściej handlu artykułami spożywczo-przemysłowymi – 4 osoby, pasmanterią – 2 osoby. Działalność produkcyjna dotyczyła przede wszystkim produkcji mebli – 2 osoby, produkcji trzonek – 2 osoby, poligrafii – 2 osoby.

Głównym profilem spółdzielni socjalnej jest opieka nad dziećmi – przedszkole.

Średnia wysokość udzielonych środków na podjęcie działalności gospodarczej wyniosła 16.846,46 zł. (w 2011 r. - 15.238,06 zł), na założenie spółdzielni socjalnej 13.987, 28 zł

Tabela 16. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujący w 2012r. działalność gospodarczą w oparciu o jednorazowe środki.

Wyszczególnienie	Razem	% w ogółem	Kobiety
Ogółem	56	100	
z tego:			
do 25 roku życia	15	26,8	3
powyżej 50 roku życia	8	14,3	3
długotrwale bezrobotni	21	37,5	11
Samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia	1	1,8	1
Niepełnosprawni bezrobotni	3	5,3	2

Źródło: Obliczenia własne.

Bezrobotni podejmujący w 2012 roku działalność gospodarczą to przede wszystkim mężczyźni - kobiety stanowiły jedynie 37,5 % wszystkich osób , które otrzymały jednorazowe środki , osoby długotrwale bezrobotne stanowiły również 37,5 % , a osoby do 25 roku życia 26,8 % .

Tabela 17. Efektywność zatrudnieniowa jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej udzielonych w latach 2009 -2012

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012
Liczba osób, którym udzielono środki	84	102	69	56
Liczba osób, które zamknęły lub zawiesiły dział. gosp. w okresie po 12 m-cach (do 23 m-cy) od rozpoczęcia działalności	25	39	18	-
% do udzielonych	29,8	38,2	26,1	-
Liczba osób, które zamknęły lub zawiesiły dział. gosp. w okresie po 24 m-cach od rozpoczęcia działalności	28	23	-	-
% do udzielonych	33,3	22,6	-	-
Aktywne na dzień 15.01.2013r.	31	40	51	56
% do udzielonych	36,9	39,2	73,9	100

Źródło: Obliczenia własne.

Spośród osób , którym w 2009 roku udzielono jednorazowe środki na podjęcie działalności 25 osób zamknęło działalność gospodarczą po 12 miesiącach jej prowadzenia- efektywność udzielonych środków wyniosła 70,2% , a dalsze 28 osób zamknęło działalność po 24 miesiącach jej prowadzenia- efektywność udzielonych środków wyniosła 36,9%.

W 2010 roku środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymały 102 osoby – po 12 miesiącach prowadzenia działalności gospodarczej zamknęło ją 39 osób- efektywność udzielonych środków wyniosła 61,8% , natomiast po 24 miesiącach- kolejne 23 osoby, efektywność udzielonych środków wyniosła 39,2%.

Spośród osób , które w 2011 roku skorzystały z jednorazowych środków na podjęcie działalności 18 osób zamknęło działalność gospodarczą, efektywność udzielonych środków wyniosła 73,9%.

Ponadto 11 osobom bezrobotnym udzielono jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w ramach projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” realizowanego ze środków EFS w ramach Poddziałania 6.2 POKL, które opisano w punkcie 10. (str. 31)

5.7. Zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania

W 2012 roku na zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania wydatkowano środki w kwocie 6.467,59 zł. Z możliwości zwrotu kosztów dojazdu skorzystało 42 uczestników szkolenia w zakresie aktywnego poszukiwania pracy w Klubie Pracy.

5.8. Dodatek aktywizacyjny

W 2012 roku 231 osób nabyło uprawnienie do dodatku aktywizacyjnego. Prawo do dodatku aktywizacyjnego posiadają osoby, które przerwą pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Wszystkie osoby, które nabyły prawo do dodatku aktywizacyjnego, podjęły zatrudnienie z własnej inicjatywy. W 2011 roku uprawnienie to nabyło 207 osób.

6. Koordynacja systemów Zabezpieczenia Społecznego

W ramach KSZS PUP pośredniczy w przygotowaniu kompletu dokumentów niezbędnych do przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, dla osób które pracowały za granicą .

Okresy ubezpieczenia (zatrudnienia, prowadzenia działalności gospodarczej) w państwie członkowskim UE, EOG i Szwajcarii dla celów związanych z uzyskaniem świadczeń z tytułu bezrobocia muszą być potwierdzone na dokumencie PD U1 lub E-301. Z wnioskiem o przyznaniem prawa do zasiłku w związku z zakończeniem pracy za granicą wystąpiło 30 osób , a prawo do zasiłku otrzymało 20 osób.

Wniosek o pośrednictwo w uzyskaniu dokumentu potwierdzającego okresy pracy za granicą złożyło 27 osób.

Ponadto PUP realizuje decyzje Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu jako instytucji właściwej w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z tytułu bezrobocia tj. wypłaca przyznane zasiłki dla bezrobotnych również osobom, które zdecydowały się na transfer zasiłku z Polski do innego państwa członkowskiego UE, EOG lub Szwajcarii. Transfer zasiłku możliwy jest w trakcie poszukiwania pracy

w innym państwie członkowskim jednak przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące , a za zgodą instytucji właściwej do 6 miesięcy.

Transfer zasiłku następuje na podstawie dokumentu PD U2- państwa członkowskiego lub E-303 –państwa EOG, o który wnioskuje osoba bezrobotna do instytucji właściwej państwa, które przyznało prawo do zasiłku.

W 2012 roku z transferu zasiłku do Polski nie skorzystała żadna osoba.

7. Decyzje i zaświadczenia

W 2012r. wydano:

- 10.002 decyzje administracyjne;
- 19.198 zaświadczeń.

Od wydanych decyzji wniesiono 104 odwołania (w 2011r. – 87). W ich wyniku 1 decyzja została uchylona w całości przez organ II instancji i przekazana do ponownego rozpatrzenia.

8. Zatrudnienie pracowników i wydatki związane z funkcjonowaniem PUP

Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi zatrudnia 37 pracowników.

Wykształcenie zatrudnionych osób przedstawia się następująco:

- wyższe – 24 osoby;
- policealne i średnie zawodowe – 11 osób;
- zasadnicze zawodowe – 2 osoby.

Wydatki związane z funkcjonowaniem PUP w 2012 roku wyniosły ogółem **1.809.313,04 zł**. Na powyższe wydatki składają się:

- koszty związane z wynagrodzeniami pracowników	1.648.559,88zł
- odpis na ZFŚS	40.110,76zł
- pozostałe wydatki, w tym:	<u>120.642,40zł</u>
~ wydatki nie zaliczone do wynagrodzeń,	1.063,00zł
~ zakup energia,	75.856,53zł
~ ubezpieczenie majątkowe,	3.707,50zł
~ zakup usług zdrowotnych,	1.170,00zł
~ zakup usług pozostałych (pieczętka, usługi pocztowe, monitorowanie budynku, usługi komunalne),	10.749,81zł
~ zakup materiałów i wyposażenia,	16.266,83zł
~ szkolenie pracowników,	1.994,00zł
~ podróże służbowe,	861,65zł
~ usługi remontowe,	3.874,36zł
~ podatek od nieruchomości,	4.384,00zł
~ opłata na rzecz budżetów j.s.t.	714,72 zł

9. Wydatki z Funduszu Pracy

W 2012r. wydatki z Funduszu Pracy w powiecie tucholskim wyniosły 12.604.256,17 zł i były wyższe niż w roku poprzednim.

Środki FP na wypłatę zasiłków i innych obligatoryjnych świadczeń są przekazywane samorządowi powiatowemu do wysokości faktycznych potrzeb.

Natomiast środki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych określają kryteria przyjęte uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach kwoty ustalonej dla województwa w oparciu o algorytm.

Na realizację zadań związanych z aktywizacją zawodową powiat tucholski otrzymał środki finansowe w kwocie **3.672.600,00** tys. zł, z tego:

- 2.714,1 tys. zł – wg algorytmu (środki te pomniejszono o kwotę 287,3 tys. zł, która stanowiła wkład własny do Programu specjalnego „Angaż za staż”, pozostała kwota 2.426,8 tys. zł),
- 383,1 tys. zł – programy specjalne,
- 575,4 tys. zł – rezerwa Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Programy ze środków algorytmu realizowane były w okresie od 01.01.2012r. do 31.12.2012r., programy specjalne od 01.06.2012r. do 31.12.2012r., a programy z rezerwy od 01.09.2012r. do 31.12.2012r. Programy ze środków rezerwy Ministra oraz z algorytmu nie zakończone w 2012r. będą finansowane w 2013r., ze środków algorytmu przyznanych na 2013r.

Na koniec 2012r. wydatki FP na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wyniosły 3.580.926,23 zł (w 2011r. 3.328.491,36 zł).

Tabela 18. Wykorzystanie środków FP na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2012r.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. Algorytm			
1.	Szkolenia	42.070,00	42.026,00
2.	Prace interwencyjne	119.016,00	118.799,33
3.	Roboty publiczne	446.310,00	442.617,84
4.	Stypendia ,w tym :	596.182,00	592.454,05
	• staż,	487.166,00	483.438,15
	• szkoleniowe,	95.961,00	95.961,00
	• naukowe.	13.055,00	13.054,90
5.	Koszty dojazdu, zakwaterowania	6.468,00	6.467,59
6.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	226.518,00	224.759,96
7.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych	863.023,00	835.464,31
8.	Prace społecznie użyteczne	113.953,00	109.181,34
9.	Badania lekarskie	12.915,00	12.915,00
10.	Refundacja składki KRUS	345,00	345,00
	Razem	2.426.800,00	2.385.030,42
II. Program specjalny „Angaż za staż”			
11.	Stypendia stażowe	63.966,00	63.966,00
12.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych	353.685,00	335.314,40
13.	Stypendia szkoleniowe	11.159,00	11.158,76
14.	Dodatek komunikacyjny	13.090,00	6.950,00
	Razem	441.900,00	417.389,16
III. Program specjalny „Nowe umiejętności – nowa praca”			
15.	Stypendia stażowe	33.236,00	33.236,12
16.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych	184.388,00	182.627,59

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
17.	Stypendia szkoleniowe	5.815,00	5.815,07
18.	Dodatek komunikacyjny	5.061,00	1.625,00
	Razem	228.500,00	223.303,78
IV. Środki z rezerwy MPiPS – dla bezrobotnych do 30 roku życia			
19.	Szkolenia, w tym:	41.220,00	37.905,61
	• koszty instytucji	25.500,00	25.500,00
	• stypendia szkoleniowe	15.720,00	12.405,61
20.	Stypendia stażowe	113.189,00	113.189,00
21.	Roboty publiczne	7.988,00	7.988,92
22.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych	199.303,00	192.070,16
23.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	19.900,00	15.985,35
	Razem	381.600,00	367.139,04
V. Środki z rezerwy MPiPS – dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia			
24.	Roboty publiczne	13.578,00	13.578,00
25.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych	20.000,00	16.000,00
	Razem	33.578,00	29.578,00
VI. Środki z rezerwy MPiPS – dla bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy			
26.	Stypendia stażowe	35.789,00	35.789,00
27.	Roboty publiczne	31.411,00	30.715,69
28.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych	93.022,00	91.981,14
	Razem	160.222,00	158.485,83
	Razem I+II+III+IV+V+VI	3.672.600,00	3.580.926,23

Źródło: Obliczenia własne.

Na pozostałe fakultatywne wydatki z FP wykorzystano środki w kwocie 294.037,92 zł. Środki te przeznaczone były na zadania związane z obsługą bezrobotnych (koszty korespondencji z bezrobotnymi, pracodawcami, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń), eksploatacją systemu teleinformatycznego, działalność doradztwa zawodowego, koszty szkolenia publicznych służb zatrudnienia, refundacją dodatków do wynagrodzeń; badania, opracowania programów i analiz.

Wydatki w 2012 roku na opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku wyniosły 1.970.686,20 zł

➤ Programy specjalne realizowane przez PUP.

1) Program Specjalny „Angaż za staż”

Program skierowany był do osób bezrobotnych do 30 roku życia. Były to osoby, które z racji posiadania niedopasowanych do potrzeb rynku pracy kwalifikacji zawodowych oraz zawyżonych oczekiwań, pozostawały w rejestrze 6 miesięcy i dłużej.

Do programu przystąpiły łącznie 23 osoby.

Wszyscy uczestnicy objęci zostali poradnictwem zawodowym oraz pośrednictwem pracy. Zajęcia w Klubie Pracy ukończyło 17 osób, staż ukończyło 18 osób oraz 18 osób podjęło pracę w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska

pracy. 16 uczestników otrzymało dodatek komunikacyjny w formie ryczału.

Tabela. 19. Wybrane kategorie uczestników programu specjalnego dla bezrobotnych do 30 roku życia w 2012 roku.

Wyszczególnienie	Osoby, które rozpoczęły udział w programie		Osoby, które zakończyły udział w programie	
	razem	kobiety	razem	kobiety
Ogółem z tego:	23	1	19	1
do 25 lat	17	0	14	0
długotrwale bezrobotni	17	1	14	1
zamieszkali na wsi	12	0	10	0
bez kwalifikacji	3	0	3	0
niepełnosprawni bezrobotni	2	0	2	0

Źródło :Obliczenia własne .

W trakcie realizacji programu specjalnego 4 osoby przerwały udział w programie. Zatrudnienie podjęło 18 osób (78,26 %).

Na podstawie zawartego porozumienia z Przedsiębiorstwem Hydrauliki Siłowej S.A. 15 uczestników podjęło pracę w następujących zawodach: szlifierz, operator maszyn do obróbki mechanicznej, operator tokarek i centr sterowanych numerycznie, pracownik magazynowy, montażysta, kontroler jakości, ślusarz, operator wózka widłowego, pracownik gospodarczy. 2 osoby podjęły zatrudnienie na stanowisku kucharza małej gastronomii w P.H.U. ANATARES Jacka Borczyńskiego, a 1 osoba na stanowisku elektromechanika w Zakładzie Mechaniki Pojazdowej MARCINEK Marcina Chmary.

2) Program Specjalny „Nowe umiejętności – nowa praca”.

Program skierowany był do osób bezrobotnych po 50 roku życia. Były to osoby, które z racji posiadania niedopasowanych do aktualnych potrzeb rynku pracy kwalifikacji zawodowych oraz trudności w odnalezieniu się na dynamicznym rynku pracy pozostawały w rejestrze bezrobotnych.

Program realizowany w partnerstwie z Przedsiębiorstwem Hydrauliki Siłowej S.A. oraz Spółdzielnią Inwalidów Branży Metalowej TUCHMET.

Do programu przystąpiło łącznie 9 osób.

Dla wszystkich uczestników zaplanowana została ta sama ścieżka uczestnictwa uwzględniająca następujące usługi i instrumenty rynku pracy: poradnictwo zawodowe, Klub Pracy, pośrednictwo pracy, staż oraz podjęcie pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy oraz elementy specyficzne: dodatek komunikacyjny w formie ryczału dla uczestników Klubu Pracy oraz stażu, z którego skorzystało 2 uczestników.

Tabela. 20. Wybrane kategorie uczestników programu specjalnego dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2012 roku.

Wyszczególnienie	Osoby, które rozpoczęły udział w programie		Osoby, które zakończyły udział w programie	
	razem	kobiety	razem	kobiety
Ogółem z tego:	9	9	9	3
powyżej 50 roku życia	9	3	9	3
długotrwale bezrobotni	6	2	6	2
zamieszkali na wsi	2	0	2	0
bez kwalifikacji	1	0	1	0
niepełnosprawni bezrobotni	6	2	6	2

Źródło :Obliczenia własne .

Wszyscy uczestnicy podjęli zatrudnienie (100%).

Pracę podjęli w następujących zawodach: szlifierz, operator maszyn do obróbki mechanicznej, ślusarz oraz pracownik gospodarczy.

- **Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej finansowane ze środków rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej realizowane przez PUP.**

1) Program dla bezrobotnych do 30 roku życia

Uczestnikami programu były osoby bezrobotne do 30 roku życia. Program realizowany był od sierpnia 2012 roku.

Wsparcie w ramach programu otrzymały 73 osoby.

Tabela. 21. Wybrane kategorie uczestników programu dla bezrobotnych do 30 roku życia w 2012 roku.

Wyszczególnienie	Osoby, które zakończyły udział w projekcie	
	razem	kobiety
Ogółem z tego:	73	36
w wieku 15- 24 lata	57	27
długotrwale bezrobotni	13	5
zamieszkali na wsi	47	25
niepełnosprawni bezrobotni	4	2

Źródło :Obliczenia własne .

W ramach programu 10 osób bezrobotnych skierowanych zostało na grupowe szkolenie zawodowe oraz 1 osoba na indywidualne szkolenie zawodowe. Na staż skierowanych zostało 49 uczestników, 1 osoba otrzymała jednorazowe środki na

podjęcie działalności gospodarczej. Zatrudnienie w ramach robót publicznych podjęły 2 osoby, zaś w ramach refundacji doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy 10 osób.

Na realizację programu w 2012 roku wydatkowano 367 139,04 PLN. Poziom wydatkowania wyniósł 96,2%.

2) Program dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Uczestnikami programu były osoby bezrobotne po 50 roku życia. Program realizowany był od sierpnia 2012 roku.

Wsparcie w ramach projektu otrzymały 4 osoby, w tym 2 kobiety.

W ramach programu zatrudnienie w ramach robót publicznych podjęły 3 osoby, zaś w ramach refundacji doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy 1 osoba.

Na realizację programu w 2012 roku wydatkowano 29 578,00 PLN. Poziom wydatkowania wyniósł 88,1%.

3) Program dla bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Uczestnikami programu były osoby długotrwale bezrobotne; bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka; bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego; bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia oraz bezrobotni niepełnosprawni. Program realizowany był od sierpnia 2012 roku.

Wsparcie w ramach programu otrzymało 29 osób.

Tabela. 22. Wybrane kategorie uczestników programu dla bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy roku życia w 2012 roku.

Wyszczególnienie	Osoby, które zakończyły udział w projekcie	
	razem	kobiety
Ogółem z tego:	29	19
w wieku 15- 24 lata	10	3
długotrwale bezrobotni	19	15
zamieszkali na wsi	20	13
niepełnosprawni bezrobotni	2	1

Źródło: Obliczenia własne .

W ramach programu na staż skierowanych zostało 17 uczestników. Zatrudnienie w ramach robót publicznych podjęło 7 osób, zaś w ramach refundacji doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy 5 osób.

Na realizację programu w 2012 roku wydatkowano 158 485,83 PLN. Poziom wydatkowania wyniósł 98,9%.

➤ **Projekty realizowane przez PUP.**

1) Poddziałanie 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Moja Szansa”

Projekt systemowy realizowany jest od 1.02.2008 roku. Jego realizacja trwać będzie do 31.12.2013 roku. Celem projektu w 2012 roku było podniesienie w 2012 roku poziomu aktywności zawodowej i zdolności do zatrudnienia bezrobotnych z powiatu tucholskiego.

W 2012 roku w ramach projektu otrzymało 213 nowych uczestników, 27 uczestników kontynuujących udział w projekcie z 2011 roku oraz 15 uczestników, którzy w 2012 roku powrócili do projektu po jego zakończeniu w latach ubiegłych. Od 2008 roku do projektu przystąpiły 1.434 osoby.

W 2012 roku na szkolenia skierowanych zostało 31 osób, staż podjęły 143 osoby a zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych podjęło 15 osób. Działalność gospodarczą dzięki otrzymanym jednorazowym środkom na podjęcie działalności gospodarczej podjęło 39 osób. Wszyscy uczestnicy objęci byli usługą poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy lub Indywidualnym Planem Działania.

W 2012 roku udział w projekcie zgodnie z zaplanowaną ścieżką zakończyło 227 osób.

Tabela. 23. Wybrane kategorie uczestników, którzy zakończyli udział w projekcie „Moja szansa” w 2012 roku.

Wyszczególnienie	Osoby, które zakończyły udział w projekcie	
	razem	kobiety
Ogółem z tego:	227	126
W wieku 15- 24 lata	99	50
powyżej 50 roku życia	43	26
długotrwale bezrobotni	118	79
zamieszkali na wsi	159	95
niepełnosprawni bezrobotni	32	19

Źródło :Obliczenia własne .

W 2013 roku udział w projekcie kontynuują 22 osoby.

Pracę bądź działalność gospodarczą podjęło 122 uczestników, efektywność dla projektu za 2012 rok wyniosła 53,7% i jest wyższa od planowanej (45%).

Na realizację projektu w 2012 roku wydatkowano 1.382.631,72 zł, w tym na szkolenia – 133.897,19 zł; prace interwencyjne – 110.961,03 zł; staże – 463.354,58 zł oraz na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 674.418,92 zł. Poziom wykorzystania środków finansowych wyniósł 99,80%.

2) Poddziałanie 6.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Skuteczny PUP”.

Celem projektu było utrzymanie w 2012 roku dostępności i jakości usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego świadczonych przez PUP w Tucholi w stosunku do bezrobotnych z powiatu tucholskiego.

Poprzez dofinansowanie 2 etatów pośredników pracy i 1 etatu doradcy zawodowego w 2012 roku 260 osób bezrobotnych skorzystało z grupowej porady zawodowej. Pośrednicy pracy, dzięki wsparciu EFS, odbyli 350 wizyt u pracodawców oraz zorganizowali 20 giełd pracy.

Kluczowi pracownicy z racji wcześniejszego przeszkolenia ze środków EFS w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn, w tym równości płci na rynku pracy, promowali tę ideę wśród osób bezrobotnych i pracodawców. Całkowita wartość projektu wynosiła 100 574,64PLN (kwota dofinansowania 85% - 85 488,44PLN i wkład własny JST – 15 086,20PLN).

➤ Projekty partnerskie realizowane przez PUP.

1) „Rynek pracy pod Lupą”

PUP Tuchola w 2012 roku był partnerem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu podczas realizacji projektu w ramach Poddziałania 6.1.1 pt. „Rynek Pracy pod Lupą”. Celem projektu było pozyskanie i upowszechnienie wiedzy nt. zapotrzebowania na pracowników o określonych zawodach i umiejętnościach oraz rynku szkoleniowego w województwie kujawsko – pomorskim. W ramach projektu PUP Tuchola opracował 2 raporty Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (za 2011 rok oraz za I półrocze 2012 roku) oraz przeprowadził badanie sondażowe wśród pracodawców naszego powiatu.

Badanie ankietowe przeprowadzono w maju 2012 roku wśród grupy 59 wybranych pracodawców powiatu tucholskiego.

Z przeprowadzonego badania wynika, że wśród ankietowanych podmiotów 24 podmioty deklarowały chęć zatrudnienia nowych pracowników do końca 2012 roku, łącznie 247 osób. Najwięcej planowanych przyjęć do pracy dotyczyło osób z zawodami: szlifierz materiałów, operator koparki, tapicer meblowy, operator obrabiarek zespołowych cukiernik oraz sprzedawca w branży spożywczej. Na 59 ankietowanych podmiotów tylko 2 zadeklarowały chęć zmniejszenia zatrudnienia. Pracodawcy jako najbardziej efektywną formę rekrutacji wskazali oferty złożone samodzielnie przez kandydatów, następnie pośrednictwo powiatowego urzędu pracy oraz rekomendacje znajomych, rodziny, innych. 25 podmiotów oceniło kondycję

własne firmy jako raczej dobrą, 14 nie potrafiło odpowiedzieć na pytanie, 6 – jako bardzo dobrą i 5 – raczej złą. Z kolei prognozując kondycję firmy za 12 miesięcy większość ankietowanych uznała, że będzie podobna do obecnej.

2) „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko – pomorskiego”

W 2012 roku PUP w Tucholi, wraz z pozostałymi urzędami pracy województwa kujawsko - pomorskiego, przystąpił jako partner Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu do realizacji projektu systemowego w ramach Poddziałania 6.2 PO KL pn. „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko – pomorskiego”.

Celem projektu jest stworzenie warunków do samozatrudnienia dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko- pomorskiego.

Realizacja projektu rozpoczęła się 1.06.2012 roku.

Wartość projektu wynosi 50 mln zł. Poprzez realizację projektu 2.500 osób bezrobotnych z naszego województwa skorzysta ze szkolenia ABC przedsiębiorczości, a 2.000 osób otrzyma bezzwrotne środki na utworzenie własnej firmy. Projekt realizowany będzie do końca 2014 roku.

Dla PUP w Tucholi przeznaczona została kwota 1.362.212,00 zł. W 2012 roku PUP otrzymał 404.464,00 zł. Środki te miały pozwolić objąć szkoleniem ABC przedsiębiorczości 20 osób oraz 16 osobom udzielić bezzwrotnej dotacji na utworzenie własnej firmy. Z tej kwoty w 2012 roku PUP wydatkował kwotę 253.594,73 zł. Szkoleniem ABC przedsiębiorczości objęto 13 osób. Dotację na utworzenie własnej firmy otrzymało 11 osób z przeznaczeniem na działalność: usługową – 7 osób, handlową – 3 osoby, produkcyjną – 1 osoba. Działalność usługowa dotyczyła dziedziny budowlanej (2osoby), korekcji racic bydła, kowalstwa-podkuwania koni, usług fotograficznych, usług projektowych, sprzątnia, prowadzenia punktu bankowego. Działalność handlowa dotyczyła sprzedaży biżuterii srebrnej, handlu artykułami spożywczo – przemysłowymi, natomiast działalność produkcyjna haftu komputerowego.

W 2013 roku PUP otrzyma kwotę 936.748,00 zł. Kwota ta łącznie ze środkami niewykorzystanymi w 2012 roku pozwoli objąć szkoleniem ABC przedsiębiorczości 54 osoby bezrobotne z naszego powiatu oraz 42 osobom udzielić bezzwrotnej dotacji na utworzenie własne firmy.

W 2014 roku PUP otrzyma kwotę 21.000,00 zł. Kwota ta przeznaczona będzie na wydatki związane z monitorowaniem zawartych umów o udzielenie bezzwrotnych dotacji na utworzenie firmy.

W 2012r. Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi pozyskał środki z rezerwy MPiPS oraz EFS na aktywizację osób bezrobotnych. Środki te pozwoliły dodatkowo zaktywizować 416 bezrobotnych. Środki przyznane algorytmem pozwoliły na aktywizację 432 bezrobotnych.

Pozyskane przez PUP dodatkowe środki umożliwiły w 2012r. 236 osobom odbycie stażu, 55 bezrobotnym podwyższenie lub uaktualnienie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniu.

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało 51 osób. Zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy podjęło 47 osób (w tym 4 osoby zatrudnione w ramach wakatu na miejscach pracy utworzonych w 2012r. i 2010r.), w ramach prac interwencyjnych 15 osób oraz robót publicznych 12 osób.

Tabela 24. Bezrobotni, którzy w 2012r. rozpoczęli udział w aktywnych formach, według źródeł finansowania.

Lp.	Forma aktywizacji	Liczba bezrobotnych zaktywizowanych								ogółem
		ALGORYTM	Program specjalny „Angaż za staż”	Program sp. „ Nowe umiejętności – nowa praca”	środki z rezerwy MPiPS-bezrobotni do 30 roku życia	środki z rezerwy MPiPS bezrobotni powyżej 50 roku życia	środki z rezerwy MPiPS – bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	6.1.3 POKL „Moja szansa”	6.2 POKL „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”	
1.	Szkolenia	14	-	-	11	-	-	31	13	69
2.	Prace interwencyjne	20	-	-	-	-	-	15	-	35
3.	Roboty publiczne	77	-	-	2	3	7	-	-	89
4.	Prace społecznie użyteczne	113	-	-	-	-	-	-	-	113
5.	Ref. kosztów wyp. lub dop. st. pracy	64*	19**	9	13***	1	5	-	-	111
6.	Jednorazowe środki na podjęcie dział. gosp.	16	-	-	1	-	-	39	11	67
7.	Staż	128	18	9	49	-	17	143	-	364

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

* W tym 17 osób zatrudnionych w ramach wakatu na miejscach pracy utworzonych w 2010 i 2012r.

** W tym 1 osoba zatrudniona w ramach wakatu na miejscu pracy utworzonym w 2012r.

*** W tym 3 osoby zatrudnione w ramach wakatu na miejscach pracy utworzonych w 2010r.

10. Podsumowanie

1. Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim liczona w stosunku do liczby ludności aktywnej zawodowo wyniosła w grudniu 2012r. 21,1% (w województwie kujawsko-pomorskim – 17,9%, w kraju – 13,4%). Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim w stosunku do grudnia 2011r. zwiększyła się o 1,5 pkt procentowego.
2. W końcu grudnia 2012r. w powiecie tucholskim zarejestrowanych pozostawało 3.807 bezrobotnych. W porównaniu z końcem roku poprzedniego liczba bezrobotnych zwiększyła się o 325 osób (9,3%).
3. W stosunku do roku ubiegłego odnotowano wzrost liczby bezrobotnych we wszystkich gminach tj. Kęsowo o 14,9%, Cekcyn o 10,7 %, Tuchola o 10,6%, Gostycyn o 7,8%, Lubiewo o 6,1 %, Śliwice o 3,5%.
4. Największy wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do roku ubiegłego odnotowano w grupie osób długotrwale bezrobotnych o 231 osób (12,9%), osób powyżej 50 roku życia o 82 osoby (13,7%), bez kwalifikacji zawodowych o 71 osób (7%).
5. W 2012r. do PUP Tuchola wpłynęło 1.069 zgłoszeń wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W stosunku do roku ubiegłego liczba zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wzrosła o 9,3% tj. 91 miejsc.
6. W 2012 roku pracę podjęło 2.039 bezrobotnych. Było to o 214 osób mniej niż w 2011r. Zatrudnienie podejmowali najczęściej mężczyźni tj. 52,7% osób podejmujących pracę.

Tabela 25.

**ROZSZERZONA INFORMACJA O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH W ZASIĘGU PUP Tuchola -
stan w dniu 31.12.2012**

Wyszczególnienie		PUP Tuchola		m. Tuchola		ob. wiejski Tuchola		g. Cekcyn		g. Gostycyn		g. Kęsowo		g. Lubiewo		g. Śliwice	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1. Liczba bezrobotnych		3 807	2 050	1 055	574	541	297	558	311	456	232	371	198	384	202	442	236
w tym	poprzednio pracujący	3 057	1 526	889	459	412	207	445	225	368	169	288	139	289	148	366	179
	ze zwolnień grupowych	114	65	35	22	18	9	16	13	16	10	6	1	6	2	17	8
	z prawem do zasiłku	781	335	223	109	107	41	114	46	89	28	74	32	68	25	106	54
	osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	267	154	58	41	46	21	49	28	23	9	19	14	37	19	35	22
	posiadający gospodarstw o rolne	40	21	0	0	3	2	16	11	3	1	5	2	7	1	6	4
2. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy		3 551	1 892	964	513	513	284	514	284	436	219	353	188	359	186	412	218
w tym	do 25 roku życia	1 051	587	215	128	162	91	162	98	134	69	111	63	132	66	135	72
	powyżej 50 roku życia	596	225	213	83	57	20	100	39	69	25	53	20	49	16	55	22
	długotrwale	2 022	1 270	569	345	276	188	293	191	256	160	197	125	212	129	219	132

bez kwalifikacji zawodowych	1 016	573	243	136	146	87	145	77	114	59	114	70	108	60	146	84
bez doświadczenia zawodowego	959	656	233	158	154	106	140	102	116	79	105	72	113	67	98	72

ROZSZERZONA INFORMACJA O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH W ZASIĘGU PUP Tuchola - stan w dniu 31.12.2012

Wyszczególnienie	PUP Tuchola		m. Tuchola		ob. wiejski Tuchola		g. Cekcyn		g. Gostycyn		g. Kęsowo		g. Lubiewo		g. Śliwice	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
2. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	3 551	1 892	964	513	513	284	514	284	436	219	353	188	359	186	412	218
bez wykształcenia średniego	2 508	1 176	627	287	381	190	376	179	314	136	257	119	250	123	303	142
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	351	287	111	91	51	42	41	34	49	42	26	21	39	27	34	30
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka		490		136		78		59		74		64		49		30

którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	33	0	22	0	5	0	3	0	2	0	0	0	0	0	1	0
niepełnosprawni	298	135	121	56	39	12	36	17	25	11	27	14	30	14	20	11
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ROZSZERZONA INFORMACJA O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH W ZASIĘGU PUP Tuchola - stan w dniu 31.12.2012

Wyszczególnienie	PUP Tuchola		m. Tuchola		ob. wiejski Tuchola		g. Cekcyn		g. Gostycyn		g. Kęsowo		g. Lubiewo		g. Śliwice	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
3. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach																
z tego																
do 1	330	119	113	44	44	16	43	15	42	11	34	10	23	7	31	16
1 - 3	748	347	218	100	99	45	92	50	92	38	68	33	88	39	91	42
3 - 6	674	350	184	102	97	40	116	56	73	39	57	32	65	36	82	45
6 - 12	672	351	165	87	114	63	88	45	74	38	70	33	72	39	89	46
12 - 24	760	440	209	117	102	72	91	58	89	45	78	43	88	50	103	55
pow. 24	623	443	166	124	85	61	128	87	86	61	64	47	48	31	46	32
4. Bezrobotni wg wieku																
z tego																
18 - 24	1 051	587	215	128	162	91	162	98	134	69	111	63	132	66	135	72
25 - 34	1 197	695	368	215	172	100	184	102	135	82	100	59	115	66	123	71
35 - 44	673	401	173	104	101	63	87	60	85	40	69	43	71	45	87	46

	45 - 54	585	277	188	93	76	36	78	36	74	32	72	29	38	18	59	33
	55 - 59	245	90	87	34	22	7	38	15	24	9	18	4	22	7	34	14
	60 - 64	56		24		8		9		4		1		6		4	
5. Bezrobotni wg wykształcenia																	
z tego	wyższe	200	142	85	60	19	14	30	20	16	11	18	14	16	9	16	14
	policealne i średnie zawodowe	767	500	237	160	99	64	115	83	87	57	71	43	82	47	76	46
	średnie ogólnokształcące	332	232	106	67	42	29	37	29	39	28	25	22	36	23	47	34
	zasadnicze zawodowe	1 442	684	351	158	218	116	220	118	182	74	142	60	157	82	172	76
	gimnazjalne i poniżej	1 066	492	276	129	163	74	156	61	132	62	115	59	93	41	131	66

ROZSZERZONA INFORMACJA O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH W ZASIĘGU PUP Tuchola - stan w dniu 31.12.2012

Wyszczególnienie	PUP Tuchola		m. Tuchola		ob. wiejski Tuchola		g. Cekcyn		g. Gostycyn		g. Kęsowo		g. Lubiewo		g. Śliwice	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
6. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w okresie	1 069	x	636	x	49	x	76	x	83	x	56	x	86	x	83	x
w tym																
subsydiowane	729	x	402	x	22	x	69	x	63	x	41	x	75	x	57	x
zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	580	x	342	x	38	x	37	x	47	x	28	x	38	x	50	x

miejsca aktywizacji zawodowej	489	x	294	x	11	x	39	x	36	x	28	x	48	x	33	x
7. Podjęcia pracy w okresie	2 039	964	653	333	267	114	258	121	260	129	204	83	192	92	205	92
w tym pracy subsydiowanej	302	96	92	30	30	5	55	21	36	14	26	4	31	7	32	15
8. Rozpoczęcia staży	364	250	140	83	45	31	48	39	39	31	29	16	49	39	14	11
9. Rozpoczęcia szkoleń	69	14	23	9	8	0	8	1	4	2	6	2	12	0	8	0

Tabela 26.
Bilans bezrobotnych

	Wyszczególnienie	Gminy						
		PUP	Cekcyn	Gostycyn	Kęsowo	Lubiewo	Śliwice	Tuchola
1	Liczba bezrobotnych na koniec 2012 r.	3807	558	456	371	384	442	1596
2	Bezrobotni zarejestrowani z 2012 r.	4326	546	509	407	425	422	2017
	z tego:							
	- po raz pierwszy	795	119	81	76	89	108	322
	- po raz kolejny	3531	427	428	331	336	314	1695
	- zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	137	17	17	10	11	18	64
	- poprzednio pracujący	3454	450	424	326	320	351	1583
	- niepełnosprawni	432	43	40	36	30	21	262

3	Wyłączeni z ewidencji w 2012 r.	4001	492	476	359	403	407	1864
	z tego:							
	- podjęcia pracy, w tym:	2039	258	260	204	192	205	920
	∞ praca niesubsydiowana	1737	203	224	178	161	173	798
	∞ praca subsydiowana, w tym:	302	55	36	26	31	32	122
	• Roboty publiczne	89	22	16	11	12	9	19
	• Prace interwencyjne	35	6	4	0	5	7	13
	• Jednorazowe środki na podjęcie dział. gosp.	56	14	4	3	4	7	24
	• Ref. kosztów zatrudnienia bezrobotnego	111	12	12	10	8	7	62
	• Inne*	11	1	0	2	2	2	4
	- rozpoczęcia szkolenia lub stażu	433	56	43	35	61	22	216
	- prace społecznie użyteczne	113	14	19	15	11	21	33
	- niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy	1025	117	118	79	102	111	498
	- dobrowolnej rezygnacji	152	20	12	9	19	22	70
	- podjęcia nauki	19	3	2	1	3	1	9
	- ukończenia 60 lat – K i 65 - M	8	0	0	0	1	0	7
	- nabycia praw emerytalnych i rentowych	24	4	2	1	2	2	13
	- nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego	56	7	5	1	2	7	34
	- inne	107	10	14	12	7	15	49
4	Liczba bezrobotnych na koniec 2011 r.	3482	504	423	323	362	427	1443

Tabela 27.
Bezrobotni zaktywizowani w 2012 roku

Wyszczególnienie	PUP Tuchola		Cekcyn		Gostycyn		Kęsowo		Lubiewo		Śliwice		Tuchola	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Zgłoszone wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej	1069		76		83		56		86		83		685	
Podjęcia pracy ogółem:	2039	964	258	121	260	129	204	83	192	92	205	92	920	447
- prace niesubsydiowane	1737	868	203	100	224	115	178	79	161	85	173	77	798	412
- praca subsydiowana:	302	96	55	21	36	14	26	4	31	7	32	15	122	35
•prace interwencyjne	35	23	6	4	4	1	0	0	5	3	7	6	13	9
•roboty publiczne	89	19	22	6	16	8	11	1	12	1	9	3	19	0
•jednorazowe środki na podj. dział. gosp.	56	21	14	6	4	3	3	1	4	2	7	2	24	7
•ref. kosztów utworzenia m-ca pracy	111	29	12	4	12	2	10	1	8	1	7	4	62	17
•inne*	11	4	1	1	0	0	2	1	2	0	2	0	4	2
Staże zawodowe	364	250	48	39	39	31	29	16	49	39	14	11	185	114
Szkolenia	69	14	8	1	4	2	6	2	12	0	8	0	31	9
Prace społecznie użyteczne	113	92	14	14	19	13	15	13	11	11	21	16	33	25
Dodatki aktywizacyjne	228	90	31	7	17	5	26	10	23	16	12	3	119	49

*w pozycji tej ujmowane jest zatrudnienie bezrobotnych niepełnosprawnych w zakładach pracy chronionej oraz na miejscach pracy refundowanych środkami PFRON